

KANCELARIA PREZYDENTA
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
BIURO INTERWENCYJNEJ
POMOCY PRAWNEJ I LISTÓW

BIPL.0600.80.2024.ML
1039001.2416035.1908820

Warszawa, dnia 05 lutego 2024 r.

**Generalna Dyrekcja Dróg
Krajowych i Autostrad
ul. Wronia 53
00 - 874 Warszawa**

Biuro Interwencyjnej Pomocy Prawnej i Listów Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej przesyła wystąpienie

sprzeciwiających się realizacji drogi ekspresowej S16 na odcinku Mrągowo – Orzysz – Ełk w wariantcie C. Zwracamy się z uprzejmą prośbą o rozpatrzenie sprawy w zakresie posiadanych kompetencji.

Będziemy wdzięczni za poinformowanie Zainteresowanych oraz Kancelarii Prezydenta RP o wyniku.

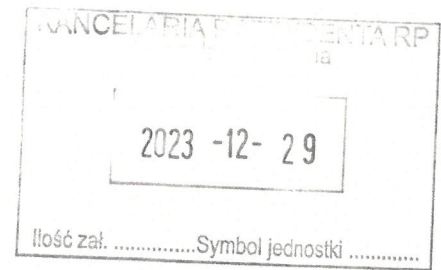
Załącz. pismo z 22 grudnia 2023 r. wraz z załącznikami

Magdalena Leszko
Główny specjalista
Biuro Interwencyjnej Pomocy Prawnej i Listów
Kancelaria Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
/ – podpisano kwalifikowanym podpisem
elektronicznym/

Do wiadomości:

RPW/83285/2023 P
Data: 2023-12-29

**PREZYDENT Rzeczypospolitej Polskiej
ANDRZEJ DUDA**

PETYCJA

W związku z prowadzonym przez Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w Olsztynie postępowaniem w/s wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na budowie drogi ekspresowej S16 na odcinku Mrągowo- Orzysz – Ełk i wydanym obwieszeniem z dnia 11 grudnia 2023r., Komitety Społeczne jako reprezentant lokalnej społeczności mieszkańców **Gminy Mrągowo i Gminy Ryn stanowczo protestują przeciw Wariantowi C** wskazanym przez RDOŚ do realizacji. **Nie będziemy obwodnicą dla Mikołajek.**

Komitety popierają realizację S16 w rekomendowanym przez GDDKiA Olsztyn wariantu B jako najmniej szkodliwym dla środowiska i dla mieszkańców. W ostatnich dniach mamy do czynienia w wybranych mediach z bezprecedensową kampanią kłamstw, oszczerstw, prób oszustwa i manipulacji opinią publiczną prowadzoną przez Burmistrza Mikołajek Piotra Jakubowskiego wraz z osobami powiązаныmi z nim biznesowo i służbowo. Ta pełna kłamstw kampania prowadzona jest w celu zmanipulowania opinii publicznej oraz wywarcia nacisku na organy administracji państwowej, w tym RDOŚ i GDDKiA Olsztyn, a poprzez to do zmiany stanowiska i decyzji dotyczącej wyboru wariantu B budowy drogi S16. Wobec tych oburzających kłamstw i manipulacji, Komitety zdecydowały się zabrać głos i naświetlić kilka ważnych aspektów, które są kluczowe dla zrozumienia problemu oceny wariantów i podjęcia obiektywnej decyzji. Najważniejszy jest fakt konsekwencji i obiektywności w ocenie i rekomendacji wariantu B przez GDDKiA.

Mianowicie wariant B został nie tylko wybrany zgodnie z procedurą na ZOPI a następnie KOPI w roku 2020, ale ten sam wariant B (wówczas IV) został rekomendowany przez ZOPI w dniu 11.04.2012r, a następnie

wybrany przez KOPI w dniu 17.09.2013r. (za rządów Platformy Obywatelskiej). W związku z tymi obszernie udokumentowanymi faktami nie może być mowy o żadnej „ naglej i niezrozumiałej zmianie ” wariantów, jak kłamliwie twierdzą osoby w mediach.

Komitety przytaczają ponadto szereg faktów związanych z S16 z lat 2007 – 2021:

1. Pomysłodawcą i autorem wariantu C jest Pan Jakubowski osobiście (od 2000r. Burmistrz Mikołajek). Wariant C powstał jako sztuczny twór zaprojektowany, nie przez drogowców, nie z potrzeby ani analizy, nie jako propozycja społeczna, ale został wymyślony i **narysowany długopisem na mapie przez Burmistrza Gminy Mikołajek** na spotkaniu z GDDKiA Olsztyn w roku 2007 i jako taki w ogóle nie powinien być brany pod uwagę. Bez akceptacji ani konsultacji Gminy Mrągowo i Gminy Ryn, bez żadnego poparcia społecznego, droga, ta miałaby przebiegach przez najcenniejsze tereny przyrodnicze, mieszkalne i turystyczne obu Gmin. Od początku projekt ten wywołał złe emocje i sprzeciw naszych mieszkańców i samorządów jako niezwykle niszczący, bezzasadnie drogi i ponad miarę szkodliwy.
2. Burmistrz Jakubowski wraz z osobami powiązanymi, konsekwentnie przez wszystkie lata od 2007 roku „pracował” nad przepchnięciem na siłę wariantu C, ustalał granice Natury 2000 i typował „odpowiednie” miejsca występowania żółwia. W konsekwencji obszar Natura 2000 **utworzony w 2011r.**, został wytyczony nieobiektywnie, pomijając ważne siedliska chronionych gatunków, aby umożliwić realizację Wariantu C.

Podczas procesu projektowania S16 Jakubowski był promotorem ustanowienia na trasie przebiegu wariantu A i B strefy Natura 2000 i

„ Ostoja Żółwia Błotnego Baranowo” **utworzony w 2011r.** jako „swoistej zapory” przed realizacją tych wariantów. To spowodowało tylko następną eskalację konfliktu społecznego, bo większość tej strefy znalazła się znowu na terenie Gminy Mrągowo demolując miejscowe plany zagospodarowania i potencjał Gminy Mrągowo (bez niezbędnej konsultacji z Radą Gminy Mrągowo jako organu opiniującego

wprowadzenie obszaru Natura 2000. Projektantem obszaru Natura 2000, ostoi żółwia Baranowo i przebiegu drogi S16 w wariantcie C, jest więc ta sama osoba wraz z osobami powiązanymi. Z opinii biegłego dostępnej w Urzędzie Gminy Mrągowo z roku 2013 mówiącej o tradycyjnych siedliskach żółwia w tzw. „ żółwym węźle” złożonym z Jeziora Wierzbowskiego, Czos, Dobrynek i Juksty i ponosząca zarzuty co do rzetelności wytyczenia obszaru Natura 2000 i sztucznego zasiedlania żółwia. Strefa występowania żółwia przez której środek miałby przebiegać wariant C została co prawda częściowo wykazana w badaniach środowiskowych (bez uwzględnienia miejsc rozrodu) jednak w późniejszych opracowaniach żółw „zniknął” z dalszych analiz. Według okolicznych mieszkańców żółw jest regularnie widywany w „żółwym węźle”, nadal zamieszkuje te tereny i ma tam miejsca rozrodu.

Ale RDOŚ Olsztyn jakoś nie interesują te obszary.

3. Obszar Natura 2000 sztucznie urywa się przed północnym krańcem Jeziora Juksty. Jest to miejsce gdzie Jezioro Juksty wypłyca i zarasta zmieniając się w bagna i mokradła. W tym miejscu populacja żółwia ma liczne miejsca bytowania i rozrodu. Mieszkańcy regularnie widują żółwie przekraczające drogę DK 59 w miejscowości Muntowo. Żółw widywany jest również w okolicach Jeziora Dobrynek, Poręby, Czerwonki, Zalec, Użranki, Notyst Mały. Obszar Natura 2000 wytyczony nieobiektywnie w celu „zostawienia miejsca” na korytarz dla wariantu C. **Teza: Obszar Natura 2000 wytyczony głównie nie w celu ochrony cennych gatunków i krajobrazu, a dla zablokowania korytarza A i B, celem ochrony interesów prywatnych.**
4. Rozumiemy potrzebę ochrony gatunków, w tym żółwia, jednak jako mieszkańcy tych okolic równie wyjątkowo cenimy wartości naszego krajobrazu, który w korytarzu C jest w dużym stopniu zupełnie dziewiczy i niepowtarzalny w skali Mazur. W miejscowości Czerwonki tuż nad brzegiem Jeziora Juksty znajduje się najpiękniejszy okaz skarpy morenowej na Pojezierzu Mrągowskim – 182,5m npm, która słynie z wyjątkowej panoramy na leżące 50metrów niżej jeziora. Dalej w kierunku

wschodnim rozciąga się przepiękny wyjątkowy w skali Mazur południowy krajobraz: Królewska Góra, Uźranki-Notyst. Na dalszym przebiegu w miejscowości Notyst Wielki nad jeziorem Tałty/Ryńskie znajduje się najsłynniejszy punkt widokowy (152,5m n.p.m.) na całych Wielkich Jeziorach Mazurskich. Ze wzgórza widokowego Notyst Wielki rozciąga się zapierająca dech Panorama na Wielkie Jeziora od Rynu na północy do Mikołajek na południu. Już w dawnych Prusach Panorama w Notyście nosiła miano Królowej Mazur. To właśnie przez te pomnikowe punkty krajobrazu miałby prowadzić Wariant C. Postulujemy aby opisany Krajobraz od Mrągowo – Czerwonki – Jez. Juksty, dalej przez Królewską Górę – Uźranki – Notyst Wielki, łącznie z Lasem Wodochronnym w Mrówkach objąć restrykcyjną formę ochrony. To w końcu przez krajobraz jest siedzibą dla chronionych gatunków a nie odwrotnie i dlatego ten dziewiczy krajobraz trzeba bezwzględnie chronić również jako siedlisko rzadkich zwierząt. Chronione gatunki zwierząt mogą samoistnie zmieniać swoje siedliska, mogą też zostać fachowo przesiedlane – co jest zgodne z dyrektywami UE, a co też RDOŚ, robi z żółciem błotnym. Naukowcy z Mazurskiego Centrum Bioróżnorodności i Edukacji Kumak cytują *"Przez trzy tygodnie dyskretnie się nimi opiekowaliśmy, ale zależało nam na tym, by żółcie nie oswajały się, by uczyły się przetrwania w naturze. Dlatego gdy kilka dni temu zrobiło się ciepło, wszystkie 25 żółwi wypuściliśmy na wolność"* – powiedział Grzegorz Górecki (współzałożyciel Natura 2000). **Można, można.**

Krajobrazu nie da się przenieść i trzeba go chronić tam gdzie jest, a zniszczyć można go tylko raz i bezpowrotnie.

5. Ze względu na mętne i kłamliwe interpretacje nastrojów społecznych rozpowszechniane w wybranych mediach w celu wywarcia nacisku, trzeba jednoznacznie podkreślić, że zdecydowana większość lokalnych samorządów popiera lub akceptuje Wariant B, a jednoznacznie silnie sprzeciwia się wariantowi C, co wyraziło się poprzez podjęcie stosownych uchwał czy skierowanych pism do GDDKiA:

- Rada Gminy Mrągowo z 13 kwietnia 2011r. przeciw wariantowi

północnemu C (wówczas Wp2) i popierająca południowy W9, czyli aktualnie wariant B. Powyższy dokument jest absolutnie kluczowy dla zrozumienia i oceny opinii samorządów i mieszkańców Powiatu Mrągowskiego, pokazuje również że stanowisko, które jest stałe i niezmiennie od początku dyskusji o możliwym przebiegu 16stki. Co ważniejsze, do tej pory nigdy nie było planowanej drogi krajowej na obszarze wariantu C, natomiast plany mikołajskie od dawna zawierały informacje o rozbudowie drogi. Na tej podstawie były wydawane decyzje administracyjne, zarówno na terenie mikołajskim jak i mrągowskim. Planowanie przestrzenne polega na świadomym dążeniu do rozwoju społeczności, zapewnieniu jak najlepszych warunków, równocześnie zachowując ład przestrzenny. I to władza powinna ułatwiać, a nie utrudniać. Studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego gminy Mrągowo z 2016r. **przewiduje rezerwę terenu pod przebudowę drogi krajowej Nr 16, wynikającą z wcześniejszych planów gminy Mrągowo jak i Gminy Mikołajki wzdłuż istniejącego od kilkudziesięciu lat szlaku komunikacyjnego w kierunku wsi Kosewo-Mikołajki.**

Budowa drogi 16 od Olsztyna przebiega istniejącym szlakiem i nikt nie protestuje, a co robi się na naszym terenie? Jakimś cudem wcześniejsza inwentaryzacja przedstawiająca przebieg budowy drogi krajowej Nr 16 w miejscu istniejącego szlaku komunikacyjnego, czyli najbliższej istniejącej 16-tki, uwzględniająca ochronę żółwia, poprzez budowę estakad, jest teraz zła.

6. Stanowiska organów samorządowych przeciwko realizacji drogi w wariancie C:

- interpelacja nr 30855 Posłanki Urszuli Paślawskiej o wykluczeniu wariantu C i poparcie dla wariantu w przebiegu dotychczasowej DK16.
- Burmistrza Miasta i Gminy Ryn – pismo znak 673.7.2019 z dnia 12.04.2019r.
- Wójt Gminy Mrągowo – pismo znak 7211.1.2019 z dnia 15.04.2019r.
- Rada Miejska w Rynie (oświadczenie z dnia 11.04.2019r.),

- Rada Powiatu w Kętrzynie 11.07.2019r. podjęła uchwałę aby poprzeć budowę drogi S16 poprowadzonej przy "optymalnym wykorzystaniu istniejącej infrastruktury" wskazując w ten sposób jednoznacznie na wariant B i eliminując wariant C w którego przebiegu nie istnieje i nigdy nie istniała żadna infrastruktura.

- Nadleśnictwo Giżycko przeciwko wariantowi C podnosi bardzo ważne argumenty środowiskowe.

Wariant C jest terenem do tej pory nieskażony cywilizacyjnie, a poprzez to bezcenny środowiskowo i społecznie, zadaje pytanie dlaczego organ RDOŚ, który powinien strzec tak cennego obszaru, jest za zniszczeniem tego terenu i wybiera większe zło.

Wszystkie wystąpienia samorządów przeciw wariantowi C pojawiają się regularnie od 2008 wyjątkowo konsekwentnie odzwierciedlając nastroje i negatywne emocje społeczne. Preferencje społeczne są jasno formułowane i nie zmieniają się od początku dyskusji o 16stce definitywnie odrzucając możliwość realizacji tej drogi w wariacie C. Wariant B zawsze miał i ma zdecydowanie największe poparcie społeczne. W świadomości społecznej wybrany korytarz wariantu B odpowiada historycznemu i naturalnemu szlakowi komunikacyjnemu oraz dotychczasowemu przebiegowi 16stki i tu należy go pozostawić i realizować modernizować. **Aspekt środowiskowy.** Cytuję fragment inwentaryzacji przyrodnicze na terenie nowego korytarza DK nr 16 na odcinku Mrągowo-Ełk „Z punktu widzenia oddziaływania na środowisko przyrodnicze **najmniej konfliktowe będzie poprowadzenie nowej drogi w pobliżu istniejącej drogi krajowej numer 16 z korektą łuków oraz obwodnicami miejscowości.** Odpowiada to większości wariantowi numer 1 (wariant południowy) planowej drogi. Zwierzęta od bardzo dawna były i są przyzwyczajone do drogi w tym miejscu. Wykształciły korytarze migracyjne, z których korzystają. **Poprowadzenie drogi w nowym korytarzu odbije się negatywnie na faunie zamieszkującej dziś tereny oddalone od infrastruktury drogowej o dużym natężeniu ruchu. Nowa droga bardzo poważnie zakłóci szlaki migracyjne, zarówno te sezonowe jak i codziennie podejmowane wędrówki – np. w poszukiwaniu pokarmu.**

Budowa drogi na nowym, nie zainwestowanym obszarze spowoduje fragmentaryzację siedlisk, co skutkować będzie dużą izolacją niektórych populacji zwierząt.” Poprowadzenie drogi w wariantcie północnym C na pewno jest ingerencją drastyczną dla środowiska. Wiele gatunków znajdujących się na tym obszarze jest również pod ochroną. Nie warto się licytować na czyim terenie jest więcej chronionych gatunków. Logiczne jest, aby teren, w którym nigdy nie planowane były takie olbrzymie inwestycje powinien zostać w takim stanie w jakim jest. My mieszkańcy Gminy Mrągowo i Gminy Ryn, staramy się udowodnić, iż dla dobra społeczeństwa jak i kraju chcemy ochronić tak cenny obszar i wspólnymi siłami możemy zapobiec podjęciu złej decyzji. We wszystkich opracowaniach wykazane jest że wariant B jest wariantem najmniej szkodliwym dla środowiska i najmniej konfliktowym.

Biorąc powyższe pod uwagę,

„jako reprezentanci mieszkańców tych Gmin, BŁAGAMY O POMOC, nie możemy pozwolić na zmianę wariantu przez RDOŚ Olsztyn na wariant C.

Mrągowo, dnia 22.12.2023r.

Z poważaniem